

หัวข้อที่ 1 : พยัญชนะไทย

“การจัดคล้องความจำเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับเด็ก ครูจะต้องจัดคล้องการจำพยัญชนะตั้งแต่เริ่มเรียน ถ้าวันนี้เด็กจำอักษร 3 หมู่มาตั้งแต่อนุบาล เมื่อขึ้น ป.3 ก็สามารถเรียนไวยากรณ์การผันได้เลย”

ครั้งนี้เราจะใช้ทฤษฎี Knowledge Inbox ในการจัดระบบความรู้ ภาษาไทยมีเรื่องราวของมันมากมาย ให้ลองนึกถึงตู้เสื้อผ้า ถุงเท้า กางเกง เสื้อแขนยาว แขนสั้น เนคไท เสื้อกีฬาตัวล่าสุดที่ได้รับแจกอยู่ตรงไหนจำได้ไหม ถ้าจะหาอะไรในตู้ ต้องทำอะไร เมื่อหาของที่ได้แล้วเก็บของกลับคืนใหม่...

การจัดระเบียบในตู้ ช่วยอะไรเราได้? มันทำให้เรานึกอยากได้อะไร อยากใช้อะไร ก็หยิบได้เลย ไม่ต้องรื้อ ความแตกต่างของการจัดระเบียบกับไม่จัดคือการหายาก

เคยหรือไม่ เราเคยซื้อเสื้อผ้าเมื่อ 2 ปีที่แล้วและเราจำได้กลาง ๆ ว่าเราเคยซื้อ ก็ต้องรื้อกว่าจะหาเจอ ต่างจากตัวที่เราใช้ทุกเป็นประจำทุกวันที่เราหยิบใช้ได้เลย ไม่ต้องรื้อ ถ้าวันนี้ เสื้อตัวนั้นเราจัดให้เป็นระเบียบ เราจะหาง่ายขึ้นหรือไม่

วิชาที่จะสอนก็ใช้หลักเดียวกับตู้เสื้อผ้า ถ้าทุกอย่างเป็นระเบียบ ทุกอย่างจะใช้ได้ง่าย สมองเด็กเหมือนตู้เสื้อผ้า 1 ตู้ น้องอนุบาลเราถูกจัดความรู้ให้เป็นหมวดหมู่เป็นระบบมาตั้งแต่ต้น ต่างจากเราที่เมื่อโตขึ้น ความรู้ถูกใส่มาเรื่อย ๆ ไม่มีการจัดระบบ ไม่ได้ถูกจัดแบ่งกล่อง เมื่อจะหยิบใช้ก็หยิบมาทั้ง 44 ตัว

ดังนั้นการตั้งต้นเรียนภาษาไทยต้องเริ่มจากการจัดหมวดหมู่เพราะมีเยอะมาก เมื่อมันกระจัดกระจายเราก็ลืม เคยรู้ แต่มันหาไม่เจอ ใน 2 วันแรกนี่จึงเหมือนกับการทบทวนวิชาเรียน มาจัดตู้เสื้อผ้าความรู้ของเขาเสียใหม่

กิจกรรม 1.1 : ออกแบบตู้เสื้อผ้า (เพื่อจัดระเบียบองค์ความรู้หลักภาษาให้เป็นหมวดหมู่)

วิธีทำ :

1. หยิบกระดาษเอสี่ออกมา ตัดตาราง 10 ช่อง เท่า ๆ กัน ในแนวขวาง เว้นหัวตาราง 1 ซม.
2. ทำช่อง(ลิ้นชัก)ในแต่ละตาราง
 - ช่องที่ 1 มีลิ้นชักทั้งหมด 9 ชั้น (ขีดเส้นในช่องที่ 1 ให้เป็น 9 ชั้น)
 - ช่องที่ 2 มี 11 ชั้น
 - ช่องที่ 3 มี 10 ชั้น
 - ช่องที่ 4 มี 14 ชั้น
 - ช่องที่ 5 มี 9 ชั้น
 - ช่องที่ 6 มี 9 ชั้น
 - ช่องที่ 7 มี 6 ชั้น
 - ช่องที่ 8 มี 6 ชั้น
 - ช่องที่ 9 มี 8 ชั้น
 - ช่องที่ 10 มี 4 ชั้น

-ตัวอย่าง-

ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3	ช่องที่ 4	ช่องที่ 5	ช่องที่ 6	ช่องที่ 7	ช่องที่ 8	ช่องที่ 9	ช่องที่ 10
9 ชั้น	11 ชั้น	10 ชั้น	14 ชั้น	9 ชั้น	9 ชั้น	6 ชั้น	6 ชั้น	8 ชั้น	4 ชั้น

กิจกรรม 1.2 : เริ่มจัดกลุ่มพยัญชนะ 3 หมู่

วิธีทำ : จากตารางที่ขีดเส้นไว้แล้ว เราจะเริ่มมาลงตารางใน 4 ช่องแรก โดยให้เขียนพยัญชนะทั้ง 3 กลุ่มไว้ในตาราง (ดูเสื้อฟ้า) ดังนี้

- ช่องที่ 1 คือ อักษรกลาง (ก จ ฎ ฏ ค ต บ ป อ)
- ช่องที่ 2 คือ อักษรสูง (ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห)
- ช่องที่ 3 คือ อักษรต่ำเดี่ยว (ง ญ น ย ฌ ร ว ม พ)
- ช่องที่ 4 คือ อักษรต่ำคู่ (ค ฅ (ค.คน) ฎ ช ฐ ฌ ฎ ฒ ท ฑ ฟ ฝ ภ ฮ)

-ตัวอย่าง-

อักษร กลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำ เดี่ยว	อักษรต่ำ คู่	สระเดี่ยว เสียงยาว	สระเดี่ยว เสียงสั้น	สระ ประสม	สระดิน		
ก	ข	ง	ค.ควาย						
จ	ข.ขวค	ญ	ค.คน						
ฎ	ฉ	น	ฎ						
ฏ	ฐ	ย	ช						
ค	ถ	ฌ	ช						
ค	ฝ	ร	ฎ						
บ	ฝ	ว	ฎ						
ป	ศ	ม	ฒ						
อ	ษ	ห	ท						

กิจกรรม 1.3 : เกม จิกซอว์อักษร

วัตถุประสงค์ : ช่วยฝึกทักษะการจำ, จัดหมวดหมู่ความจำ

วิธีทำ : การฝึกทักษะความจำนี้ จะทำไปที่ละกลุ่มอักษร

เริ่มจาก **อักษรกลาง**

1. ให้นักเรียนหยิบการ์ดอักษรกลางขึ้นมา วางบนโต๊ะ เรียงเป็น 3 แถว ดังนี้

ก จ ฎ
ฎ ค ต
บ ป อ.
2. ครูเรียกการ์ดตัวไหน ให้หยิบใบนั้นขึ้นมา ระหว่างที่หยิบก็อ่านออกเสียงด้วย (ก.ไก่ ให้ขานว่า กอ ไก่ กอ / จอ जान จอ / ฎ ชฎา คอ / ...)
3. ครูฝึกความจำของนักเรียน ด้วยการ ล้างไฟ แล้ววางเรียงใหม่ ล้างไฟแล้ววางเรียงใหม่ – **จนกว่าจะจำได้ว่า ตัวอักษรตัวไหน วางตรงตำแหน่งไหน

อักษรสูง

วิธีการออกเสียงพยัญชนะในกลุ่มอักษรสูง ออกเสียงโดยการเปิดปลายคาง จับปลายคาง ทำเสียงสูงสะบัด หางเสียงสูง นึกถึงเสียงชะนี ผ.ผัวะ

1. สำหรับบัตรคำ “อักษรสูง” นั้น เรียงจิกซอว์ในระบบ 3/4/4 ดังนี้

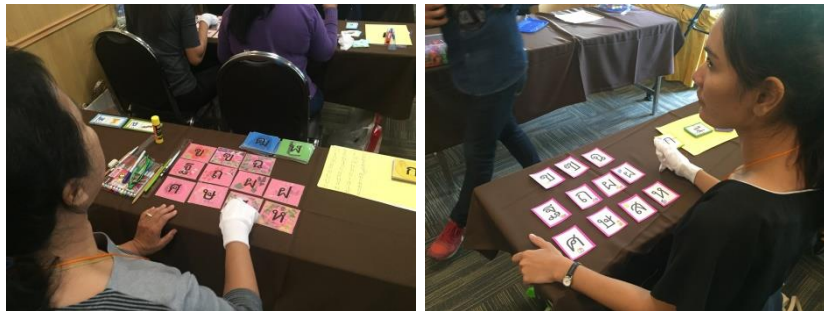
ข /ข.ขวด/ฉ

ฐ / ถ / ผ / ฝ

ศ / ษ / ส / ห

- วิธีการสอนเด็กให้ออกเสียง คือเปิดปลายคางขึ้นไปเลย
- ให้เด็ก ๆ ฝึกทำไปที่ละคน
- สิ่งที่ต่างจากอักษรกลางก็ตรงหางเสียงที่เข้ดขึ้นสูง หางเสียงตัวดัดขึ้น ทำมือเป็นสัญลักษณ์ ลากไปกลาง ๆ แล้วตัวดัดปลายหางเสียง

2. ครูฝึกความจำของนักเรียน ด้วยการ สั้งไฟ แล้ววางเรียงใหม่ สั้งไฟแล้ววางเรียงใหม่ – **จนกว่าจะจำได้ว่า ตัวอักษรตัวไหน วางตรงตำแหน่งไหน

อักษรต่ำเดี่ยว

➢ เด็กยังควบคุมเสียงไม่ได้ ให้ร่างกายของเขาช่วยควบคุม กดปลายคางต่ำลงเล็กน้อย เหมือนพยักหน้า

1. สำหรับอักษรต่ำ เรียงจิกซอว์ดังนี้

ง / ญ / ณ / น

ม / ย / ร / ล

ว / พ

อักษรต่ำคู่

- ที่เรียกว่า อักษรต่ำคู่ เพราะมี คู่เสียง ซึ่งคู่เสียงของอักษรต่ำคู่ คือ อักษรสูง (แต่อักษรต่ำเดี่ยวมีไว้ตามหลังเขาอย่างเดียว นำไม่ได้นะจ๊ะ)

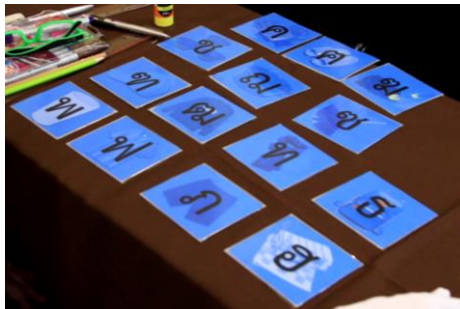
1. จิกซอว์อักษรต่ำ เรียงดังนี้

ก / ค.คน / ชม

ช / ฉ / ช

ท / ฒ / ท / ฐ

ภ / พ / ฟ / ฮ

2. เคล็ดลับการจดจำจิกซอว์ อักษรต่ำคู่ คือ

เสียง คอ อยู่แถวที่ 1,

แถวที่ 2 เป็น ช. (และ ช),

แถวที่ 3 เป็นเสียง ทอ ทั้งหมด

แถวสุดท้าย 2 พอ (พอ กับ ฮอ ที่แถมมา)

เคล็ดลับ

ให้เด็กนักเรียนฝึกทักษะการจำเยอะ ๆ ด้วยการให้เล่นเกมเรียงจิกซอว์ มีให้สับไพ่ก่อนเพื่อเพิ่มความท้าทาย แข่งกันใครเรียงจิกซอว์ได้เร็วที่สุด เด็กจะรู้ธรรมชาติของเสียงพยัญชนะในแต่ละหมวด นี่เป็นการสอนตามธรรมชาติของเสียง เริ่มต้นให้มันถูกต้องไปเลย

การเรียนรู้สำหรับเด็ก ๆ ต้องใช้เวลา ถ้าเราเล่นสัปดาห์แรก ก็ให้วนเวียนอักษรกลางอย่างเดียว ไม่เอาอักษรอื่นมาปน พอครบทั้ง 4 อักษรค่อยมาปนกันก็ได้ ถึงตอนนี้สมองเด็กจะจดจำเป็นภาพ(จิกซอว์)แล้ว

พยัญชนะที่ไม่ค่อยใช้งานก็ทำดอกจันไว้ได้แก่ ฎ ฏ ข.ขวด ฐ.ฐาน // พ ฒ ญ //ค.คน ชม ฉ ท ฒ ฐ

จะสังเกตว่า พยัญชนะตัวไหนที่ไม่ค่อยมีใช้ เราควรให้น้ำหนักน้อยกว่า และไปเน้นน้ำหนักกับการฝึกคำที่มีใช้เยอะก่อนเพื่อไม่ให้เสียเวลาเปล่า เช่น อักษรกลางใช้จริง ๆ แค่ 7 ตัว ในการฝึกเริ่มต้น ตัวที่ไม่ค่อยได้ใช้แยกไว้ก่อน

เป้าหมายของการสอนพยัญชนะ...

เป้าหมายของการสอนพยัญชนะ คือเพื่อให้เด็ก...

1. จำรูป (ให้เด็กเห็น เด็กจะจำ เห็นมาก ยิ่งจำมาก)
2. จำชื่อ (ทั้งชื่อจริงและชื่อเล่น ของพยัญชนะ เช่น ก.ไก่ คือชื่อจริง ชื่อเล่นคือ กอ)
3. ออกเสียง

เป้าหมาย นอกจากจำเสียงแล้วต้องจำชื่อพยัญชนะให้ได้ด้วย (ก.ไก่ ไม่ใช่ ก.กบ หรือ ก.แก้ว) เพื่อให้รู้ว่า เวลาพูดถึง ศ. คือ สอ เสื่อ/ ม. คือ มอ ญาติ

จึงต้องให้เด็กจำทั้งรูป ชื่อ และ ออกเสียงได้

ก	ข	ช	ค	ต	ท
ง	จ	ฉ	ช	ซ	ฌ
ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ
น	บ	ป	ผ	ฝ	พ
ฟ	ภ	ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ
อ	ฮ				

ตาราง อักษรสูง กลาง ต่ำ